

לב שומע

בית ועד לחכמים-לב שומע | גיליון לבני ישיבות | סיון תשפ"ב | גיליון מס. 31

5
משמעות
מיוחדת
לעמלי התורה
ראש הישיבה
מרן הגר"ד כהן שליט"א

4
וחי בהם.
צריך להרגיש
שהקב"ה אתו!
מרן המשגיח הגאון הצדיק
רבי דן סגל שליט"א

2
הכנה לזמן מתן תורתנו
מרבנו הגדול רשכבה"ג מרן ראש הישיבה
הגר"ג אדלשטיין שליט"א
4
נשמח בדברי תורתך
מרן ראש הישיבה הגר"ד פוברסקי שליט"א

הכנה לזמן מתן תורתנו

מרבין הגדול רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א

הנה ידוע כי הצלחה בתורה אינה תלויה בכישרונות. וכבר סיפרתי העובדא באדם אחד שהגיע למרן החזו"א זצ"ל וביקש לומר כי הישיבות נועדו לבעלי כישרונות, שהם יגדלו ויהיו רבנים ומרביצי תורה, אבל אלו שאינם בעלי כישרונות למה ילמדו בישיבות, ומדוע לא דיים שיקבעו עתים לתורה ובשאר הזמן יעסקו לפרנסתם, ואמר לו מרן כי טעות בידו, וגם אלו שאינם בעלי כישרונות יכולים לצמוח גדולי תורה.

וסיפר לו מרן עובדא על אדם אחד שהכיר בחוץ לארץ, שבצעירותו לא היה בעל כישרון כלל, עד כדי כך שכשלמד דברי רש"י הפשוטים "כל תיבה שצריכה למ"ד בתחילתה הטיל לה הכתוב ה"א בסופה כגון מצרים מצרימה", לא הצליח להבין פשר דברי רש"י, כיצד שייכת האות למ"ד לתיבת מצרימה, ואף

על פי כן למד ונתעלה בתורה, ונעשה רב גדול ומפורסם [ולא אבה מרן לגלות את שמו מפני כבודו].

והסביר מרן זצ"ל כי גם אלו שאינם בעלי כישרונות יכולים לגדול ולהצליח, מפני שישנם זכויות קודמות, וכגון דמעות של סבתא בעת הדלקת הנרות שהילדים יהיו תלמידי חכמים, זוהי זכות שיגדלו ויהיו תלמידי חכמים גם אם אינם בעלי כישרונות. ומכבר נזדמן לי לדבר עם אחד אודות שידוכים, ואמר כי שאיפתו היא למצוא בת זוג שתבכה בהדלקת הנרות על ילדים תלמידי חכמים, זוהי מהותה של אם יהודית לבכות ולבקש על הצלחת בניה שיגדלו ויהיו תלמידי חכמים.

סיפר לי אדם שהיה נוסע למדינות אפריקה ונפגש שם עם יהודים מבוגרים מליטא והיה מבקש מהם תרומות להחזקת תורה. בתוך כך היה מדבר איתם על תורה ועל גדולי התורה והיו עיניהם זולגות דמעות מרוב התרגשות, על אף שלא זכו בעצמם ללמוד תורה, אבל החשיבו את התורה ובכו מרוב אהבת תורה. וכן כשהיה מדבר עם יהודים מבתים חסידיים, היה מספר להם עובדות על צדיקים והיו בוכים מרוב התרגשות, כי החשיבו את הצדקות וזה עורר בהם התרגשות עד כדי בכייה.

כללו של דבר, ההצלחה בתורה לא תלויה בכישרונות, כי אם בזכויות. שמעתי מאחד שהחזון איש ביקש לעודד אותו, ואמר לו: "דע לך כי גדולי הדור לא היו עילויים". אמנם יש גם מגדולי הדור שהיו עילויים, אבל יש רבים שמעולם לא החשיבו אותם כעילויים ונעשו גדולי הדור וזה על ידי זכויות קודמות, כגון, תפילות ההורים. וכמובן גם הם בעצמם למדו בהתמדה לפי כוחם, כך גדלו והצליחו בתורה.

התפילות לבד לא מספיקות וצריכים גם ללמוד בהתמדה, כמו שמפורש בגמרא (נדה ע, ב) מה יעשה אדם ויחכם? ירבה בישיבה ויבקש רחמים ממי שהחכמה שלו. והקשו שם בגמרא מה החידוש, הרי פשוט שתפילה עוזרת, ולמה הוצרך לומר גם ירבה בישיבה? ותירצו, דהא בלא הא לא סגי, היינו שתפילה לבד אינה מספקת וצריכים גם לעשות השתדלות, להרבות בישיבה. ומי שאינו מרבה בישיבה גם אם יתפלל עם

כל הכוונות זה לא יועיל לו, אלא צריך להרבות בישיבה, ללמוד בהתמדה כפי כוחו.

כיצד מקיימים "ירבה בישיבה"? לבני ישיבה הרי זה פשוט, על ידי שמירת סדרי הישיבה בשלמותם. סדרי הישיבה הם סדרים קלים ומתאימים לכל אחד ואחד, לכן סדר שלישי בישיבה באופן רשמי הוא עד השעה עשר, כדי שמי שצריך יוכל לישון, ויהיה זמן גם לשאר צרכי הגוף, ומי שיכול להוסיף על הסדרים יוסיף לפי כוחו. העיקר להקפיד על סדרי הישיבה. ואם אחד עושה חשבון שאם לא יתפלל בישיבה ירוויח זמן ויוכל ללמוד, מפני שהתפילה בישיבה ארוכה יותר ובאותו הזמן אפשר להספיק ללמוד, טעות בידו.

ובדוק ומנוסה כי אלו שהם מסודרים כפי סדרי הישיבה מצליחים מאד, באים בזמן לתפילה, ונמצאים כבר מתחילת התפילה, וכן בסדרי הלימוד נמצאים בשעה הקבועה בתחילת הסדר

אי לאו האי יוסף דקא גרים

הברית ההיסטורית בין ישראל לאביהם שבשמים מתקיים באמצעות תורתנו הקדושה. כל קיומו של עם ישראל בארץ ישראל, הוא בזכות התורה ושמירתה ולא רק בגלל ההבטחה על הארץ. כל יהודי שחי כיום בארץ הקודש, חייב את קיומו לתורה. שהרי אם אבותינו לא היו שומרים את התורה, לא היה לו סיכוי לשרוד כיהודי. לצערנו רואים זאת בארצות הניכר, 'יהודי שלא מחנך את בני ביתו בשמירת התורה, נכדיו וניניו לרוב כבר לא יהיו יהודים', ר"ל.

בהתבוננות שנקראתה לעיני לאחרונה חווייתי את הכוח העצום המתבטא בשמירה ההדדית של התורה ולומדיה.

פגשתי את רבה של קהילת 'עטרת תורה' בארה"ב, הגאון הצדיק הרב יוסף הררי רפול שליט"א ושיתף אותי בתחילת דרכו בקהילות באמריקה, הוא סיפר לי איך הגיע כאברך צעיר לפני כחמישים שנה לקהילה בשם 'שערי ציון'. הייתה זו קהילה של יהודים עובדים, בניגוד לעולים מארצות המזרח שומרי מסורת. חברי הקהילה היו מגיעים רק לתפילת שחרית ומיד יוצאים למלאכתם. הם בהחלט היו מחשיבים ומכבדים תלמידי חכמים, אבל לא היו לומדים. היה לו ברור לרבי יוסף שבמצב זה הילדים יתרחקו יותר ובוודאי ישאלו "מאי אהנו לך רבנן" ובדור שלאחר מכן אפילו לשאול לא היו יודעים.

הגאון רבי יוסף שם לב שבתפילת שחרית אומנם מאריכים, אבל לאחריה כולם רצים ואינם רוצים 'לבזבז' את זמנם בלימוד תורה. לכן הציע להם: "אני לא אקח מזמנכם, נקצר את זמן תפילת שחרית ולאחריה נעשה שיעור קצר במסכת ברכות" הם הסכימו.

לאחר חצי שנה עמדו לסיים את המסכת והרב הציע לערוך סיום. הקהל לא הבינו מה זה 'סיום' הרב הסביר להם שעושים מסיבה גדולה לגומרה של תורה, "נו מסיבה זה מצוין..." הם אמרו, הרב דאג שתהיה זו מסיבה שלא רק שכולם יגיעו, אלא שגם תשמע למרחקים...

בעקבות האירוע המשמח, החלו להתחבר עוד יהודים ובעצמם לקבל טעם אמיתי של תורה. גם בקהילות אחרות בניו יורק שמעו על המסיבה והסיום וביקשו גם הם מרבניהם לעשות סיום מסכת. ומאז הכל היסטוריה...

כיום בעקבות השיעור הראשון: בכל הקהילות היהודית המכבדות את עצמם, יש שיעורי תורה לפחות שעה לפני תפילת שחרית וגם שעה אחרי, ולפעמים גם בערב. את התפילה מזמן כבר לא מקצרים... הגאון הרב רפול הקים מאוחר יותר קהילה בשם 'עטרת תורה' עם מוסדות מגיל הילדות ועד לזיקנה, בעלי בתים שלומדים תורה וכבר סיימו את הש"ס בעיון כמה פעמים. בניהם שואפים להיות אברכי כולל וללמוד כל היום. הקהילה העשירה תומכת בישיבות בארץ ובעולם לחיזוק לימוד התורה ומתוך הערכה אמיתית.

הגאון הרב יוסף הררי רפול כיוון לשם שמים ולא עלה בדעתו איזו מהפכה יעשה בשיעור אחד במסכת ברכות בקהילה אחת בקצה העולם, אבל משמים הראו לנו מה כוחו של שיעור אחד, סיום מסכת אחד.

ההשפעה הרוחנית היא אותה השפעה, בין אם מדובר בסיום פרטי של בחור או סיום ציבורי. רק שהפעם זכינו לראות קצת מכוח ההשפעה של שיעור אחד על עולם שלם... על השפעתה של התורה על רבבות נפשות בישראל שמחוברים בכל נפשם ומאודם לנפש עם ישראל.

ולעצמנו נאמר: "אי לאו האי יוסף דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא" כמה השפעה בעולמות העליונים יש לכל דף לימוד שנעשה לשם שמים, לפעמים יש הזדמנות, וההשפעה נראית גם לעינינו...

זה המקום להביע את הוקרתנו והערכתנו לבני הישיבות העמלים בתורה ולהודות למרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א על האמון הרב שנותנים בנו והכוחות שהם מעניקים לנו בברכה, עיצה והכוונה בכל זמן. שנזכה לכולנו לקנייני התורה ולאהבת תורה בלי גבול.

שכבר אמרו חז"ל (ברכות נד, ב) כל המאריך בתפילתו מאריך לו ימיו ושנותיו, וביאר החתם סופר שזהו כדי להשלים את הזמן שנתעכב בתפילה, מן השמים נותנים לו אריכות ימים שיוכל ללמוד יותר, ולא יחשוב שהפסיד בזמן התפילה שהיה יכול אז להספיק ללמוד, לא כן הוא אלא אדרבה מחמת התפילה מאריך לו ימיו ושנותיו.

והנה בגמרא נזכרו שני עניינים: מאריך לו ימיו, ושנותיו, וענין אריכות שנים מובן, שמוסיפים לו עוד שנים לחיות, אבל אריכות ימים צריך ביאור וכי זה לא נכלל באריכות השנים? ויש לפרש כי אריכות ימים היינו שהיום עצמו נעשה ארוך, כי לפעמים יש לאדם הפרעתו, ומחמת זה אין לו זמן, והיום קצר אצלו, אבל מי שמאריך בתפילתו, מאריך לו ימיו - שלא יהיו לו הפרעות, וגם מוסיפים לו שנות חיים, בזכות התפילה.

ובדוק ומנוסה כי אלו שהם מסודרים כפי סדרי הישיבה מצליחים מאד, באים בזמן לתפילה, ונמצאים כבר מתחילת התפילה, וכן בסדרי הלימוד נמצאים בשעה הקבועה בתחילת הסדר, ומי שיכול מוסיף על זה כפי כוחו, אך בתנאי שלא יהיה על חשבון סדרי הישיבה.

מי שצמוד לסדרי הישיבה מצליח, גם אם אינו מוסיף יותר מזה, אך בתנאי שבשעות בין הסדרים לא יעסוק בשטויות ובדברים של בטלה המושכים את הלב, רק במנוחה הנצרכת ללא בטלה.

הנה הנצי"ב מוואלוז'ין, שאין לנו השגה בגדלותו, שמעתי ממרן הגרא"מ שך זצ"ל שאמר בשמו כי ביום שאינו בוכה באהבה רבה אין לו הצלחה בלימוד התורה, עד כדי כך, בכל יום לבכות על הצלחה בתורה! והגאון בעל ערוך השולחן שהיה חותנו של הנצי"ב בזיווג שני אמר כי כששומעים את הקידוש של הנצי"ב זה משפיע יראת שמים.

והנצי"ב אמר, מי נקרא מתמיד? מי שאוכל בזמן, וישן בזמן, ולומד בזמן. בלי "מבצעים" מיוחדים של התמדה. אמנם יש שזקוקים למבצעים ובלי זה לא ילמדו, אבל לכתחילה עדיף בלי מבצעים, לאכול בזמן ולישון בזמן וללמוד בזמן, כפי הזמנים הקבועים בסדרי הישיבה.

בעמדנו ערב חג השבועות, שהוא יום הדין על הצלחה בתורה, ראוי שתהיה קבלה להתחזק בענין זה, לשמור סדרי הישיבה בשלמות, וגם אם בתחילה זה קשה, במשך הזמן מתרגלים וכבר לא קשה, להיפך זה נותן הרגשה טובה ונעימה מאד, וניתן להתחיל למשך כמה ימים ואחר כך להוסיף, עד שמתרגלים. רבים אמרו לי שהתחילו לשמור סדרי הישיבה, והם מאושרים, ומצליחים הצלחה גדולה מאד!

חזק השבועות, חזק השק לת ואיך משיגים חזק לת

מרן ראש הישיבה הגרמ"ד פוברסקי שליט"א

כל בחור שיראה את התורה וילמד אותה, במשך הזמן ירגיש את המתיקות ויגיע לידי ונשמח בדברי תורתך.

וצריכים לדעת, שהרי כבר לימדונו רבותינו זצ"ל ענין יום הדין על פירות האילן, שהוא על חידושי התורה. אם כן, נראה כי כל ענין זה שחג השבועות הוא יום הדין שניידון על פירות האילן, אין זוכה להיות בכלל דין זה אלא ת"ח הדבוק בתורה שהוא עץ חיים והוא אילן העושה פירות ואינו אילן סרק ועליו חל עניינו של חג השבועות. להיות נידון ולזכות בדינו. אבל מי שאינו דבוק בתורה, אינו אילן כלל ואינו שייך לכל תורת חג השבועות ודינו. א"כ אשרי מי שזוכה להיות חג השבועות יום דינו על עיקר חייו שהיא התורה ופירותיה.

רצה שיהיה דברים אמתיים, הוא החליט לזכך את האכילה שלו. זה כבר מדרגות.

ר' חצקל אמר פעם; יכולים לעמוד שניים אחד ע"י השני, אחד לומד כל הסדרים וגם השני. אחד מתפלל והוא מתפלל, הוא אומר ברכות וגם הוא, ולא קרב זה אל זה. עולם אחר. במה זה מתבטא מה הנפק"מ הרי הוא עושה אותו דבר? 'הרגש' בהרגשים!. הוא אומר אשר יצר, הא... עם כל הלב. והוא אומר אשר יצר.. בהרגשים נמצאים הבדלי המדרגות של האדם. זה לא רק בהבדלי המדרגות בגבהים, בלמעשה! בכל מה שבחור עושה. כמה באים בחורים שאומרים; אני עושה אבל אני לא מרגיש שאני מתעלה, אני לא מרגיש שזו משהו. למה זה? זה תלוי בהרגשים! וחי בהם. צריך להרגיש שהקב"ה אתו! לכן צריכים לראות להקדיש לזה זמן קצת גם את העניין הזה לחנך להתבונן.

הדבר השני, החזו"א צוק"ל אמר פעם לר' לייזר טורצין זצ"ל; שאם לא מחזקים אמונה כל יום זה נחלש, לכן תראה מה שאתה יכול יותר לבקש מה' ולהודות לו. כי אם אתה עושה כן הקב"ה עוזר והמוח נפתח והלב מרגיש. אם אתה מייחס את זה אליו הקב"ה עוזר ואתה מתחיל לחוש את זה. צריכים לראות לחנך להתרגל לייחס לה' הכל. חייבים לומר מאה ברכות כל יום, יש כאלו שמפרשים שע"י מאה ברכות הגיעו לבחינת של ו'חי בהם'. 'בורא פרי העץ' הא, כל דבר. נפלאותיו.. תארו לכם שהיו אומרים לנו שבמדינה זרה גודל וצומח פירות מהקיר? מהשולחן? היינו מכחישים אותם! איך יכול להיות? מאבן יוצא משהו יפה, מזין ומרהיב עין ביופיו? לא יכול להיות! ואם זה יוצא מאדמה, מבוע, מעץ מקרש זה כן מובן? 'בורא פרי העץ' אתה רואה איזה פלא?! מעץ יוצא פירות. אם אדם מתחיל קצת לשמוע מה שהוא אומר.. לכן קראו לזה 'לב שומע' למה? אוזן שומעת! היו צריכים להגיד הלב מבין, בינת הלב. רואים שלשמוע צריך גם לב... צריך לב לשמוע.

מרן המשגיח הגאון הצדיק רבי דן סגל שליט"א

יש בחורים שמקיימים מצוות, מתפללים ביישיבה ואף לומדים מאד טוב. אך חסרה להם גישמעק בתפילה.. גישמעק בשבת.. גישמעק בתורה.. הם מתקשים להבין את עומק הדברים. איך אפשר לחנך בחור שיהיה לו גישמעק, שימצא חיבור אמיתי, וממילא הוא יוכל להתעלות בס"ד.

באמת זה תלוי בשני דברים. האחד שהוא בעצם להכשיר את האדם שיהיה מסוגל, שיהיה כלי קיבול שיוכל להרגיש ולחוש יראת אלוקים, מתיקות תורה הקדושה ותפילה, ואפי' בין אדם לחברו. אפשר לעשות חסד, ואפשר לעשות חסד והלב נמצא שם. הבסיס לזה הוא מה שכתוב 'ונטמאתם על תקרי ונטמאתם אלא ונטמאתם. ש"ע" מאכלות אסורות ועריות נעשים מטוממטים. אין הכוונה 'מטומטם' שהוא לא יודע ששתיים ועוד שתיים זה ארבע, הטמטום זה ב'הרגשים' של האדם. זה כמו מת. חי מרגיש. כמו שהשל"ה הקדוש אומר; 'וחי בהם' תורה ומצוות צריך להחיות. אם אדם ח"ו עובר על עריות ומאכלות אסורות זה מאבד והורג את כל ההרגשים של האדם. לגמרי! וכמה שהאדם יותר מזוכך אז ההרגשים אחרים. מי שזך, אז - מפסוק, ממילה, ממחשבה עם הקב"ה, הוא מתעלה. הא, להתרפק. 'מתרפקת על דודה'. ובפרט לדידן אין לנו שייכות למאכלות אסורות ב"ה. אלא מאי? לזכך את האכילה כמו שהאור החיים הקדוש כותב, שכשהוא החליט לכתוב פירוש על התורה, הוא

ראש הישיבה מרן הגרמ"י שלזינגר שליט"א

במתן תורה עם ישראל איחרו לקום, ובכדי לתקן את זה אנו לומדים בליל שבועות כל הלילה, אבל התיקון של חג השבועות אינו רק בליל שבועות, אלא בכל הימים שמתכוננים אליו, וחלק מההכנה הוא להגיע למצב של לימוד מתוך הכרח, שזה כולל שמירת תכנית של לימוד, שמירת הזמנים, לומדים סוגיא לסכם אותה, שתהיה תחושה שהלימוד שלנו אינו רק עיסוק אלא תכנית, וזה דרך הלימוד, שאם לומדים סוגיא ללמוד אותה בבהירות, כל אחד לפי מה שהוא, ואח"כ עושה סיכום. ככה קונים קנין במה שלמדו. וזה העיקר של לימוד התורה, לסכם כל דבר מה שלמדו.

האני התורה, אהו? תורה?

ראש הישיבה מרן הגר"ד כהן שליט"א

חג מתן תורתנו יש לו משמעות מיוחדת לעמלי התורה

וכמו שמצינו בפסחים ס"ח שרבי יוסף בחג השבועות עשה סעודה מיוחדת מעגלה משולשת משום "דאי לאו הוא יומה כמה יוסף איכא בשוקא" ופרש"י שם "שלמדתי תורה ונתרוממתי".

ומפורש שיש יחוד מיוחד לעמלי תורה ביום חג השבועות. ועניינו של השמחה הוא, שמכוח יום זה נעשינו לאדם אחר ולמציאות אחרת, שיוסף בלא תורה הוא איש השוק ויוסף עם תורה הוא למדתי תורה ונתרוממתי למציאות אחרת של "מגדלתו ומרוממתו על כל המעשים".

וזהו באמת הדרך להגיע לחשקת התורה. כי חשקת התורה אינו בא אלא מתוך ההכרה בכבודה של תורה וברוממותה ובזיוה אורה והדרה. ההכרה ברוממותו של לומד התורה שאינו אדם מן השוק אלא איש המעלה שהתורה מרוממתו מעל כל המעשים. וכבר כתב אדוננו הגר"א, שאדם שעמל בתורה מתוך חשק ורצון ועמל בה בכל כוחו, הוא הזוכה לטעום את מתיקות התורה וככל שטועם יותר ממתיקות התורה ומזיוה ומדהרה כך מתחזק אצלו חשקת התורה להמשיך בדרך עליה. מעיקרו של עבודת היום, מבואר בירושלמי ב"ר"ה (פ"ד) שבכל הקרבנות כתוב חטא - "שעיר עיזים לחטאת" ובעצרת אין כתיב חטא, דכתיב רק "שעיר עיזים". לומר, שכיוון שקבלתם על עצמכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיהם. וביאר שם בפני משה דקבלת עול תורה הוא להיות עמל ויגע בה. מתחדש קבלת התורה מחדש ע"י קבלת עול תורה וזהו עניינו של עבודת היום של חג השבועות, לזכות לקבלת התורה מחדש ע"י התחדשות של קבלת עול תורה.

אמנם כבר ביאר אדוננו הגר"א דכל כוחה ומעלתה של קבלת עול תורה הוא בשמחה, כי קבלת עול שלא בשמחה אינה נעשית אלא מתוך כפיה והכרח ולא מתוך רצון ולכן רק מתוך הרגשת הרוממות של חג השבועות - חגם של לומדי התורה, לשמוח בהרגשה של למדתי תורה ונתרוממתי, יש מקום לקבלת עול תורה אמיתית ברצון ובשמחה. חג השבועות הוא הזמן המסוגל לקבלת עול תורה מחדש, שיש בה כוח וסגולה מיוחדת להמשיך עמל התורה בכל השנה בשמחה וברצון ולזכות לדרגה של למדתי תורה ונתרוממתי.

שאסור ללמוד, כי אין מציאות שהתורה לא מתוקה. כל בן תורה שילמד בימים האלו בהתעוררות יתר, יוריד את הפצעים, לא יתן למוחו לחזור, לערבב עם דברי התורה דברים אחרים, איננו מדברים בשבועות על תענית דיבור, כשאדם אוכל אינו עושה תענית דיבור באמצע האוכל, אלא הוא שקוע כי זה מתוק, תהיה שקוע בצורה שתהנה ולא יהיה לך חשק לעסוק בדברים אחרים, זה נקרא להיות מונח בלימוד, זה העסק שלך וזה מה שמעסיק אותך, כמה ימים כאלה יש לך לפני שבועות, אדם מגיע לשבועות יוכל להרגיש בכל התפילות, וירד ד' על הר סיני משה קיבל תורה מסיני, ואחרי כזה שבועות <<<

ראש הישיבה מרן הגר"א הכהן קוק שליט"א

מפורסמים הדברים שהס"ק מסלבודקא זצ"ל אמר להגאון רבי זבולון גרז זצ"ל שהיה בעירנו לאחר שיצא מבית המדרש, ואמר לו שזכית עכשיו ארבע שעות להיות דבוק בהקב"ה מדוע אינך רוקד משמחה? למדת את דבר ד', היה עליך לצאת בריקוד משמחה, ומאז נחקקו הדברים בלבבו ולא יכול היה שלא לשמוח בכל עסק תלמוד תורה שלו. הדברים היו כל כך אמיתיים, איך אתה לא רוקד, הקב"ה מלמד אותך, הבנת משהו? הקב"ה בונן אותך, אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה, את הכח להבין הוא נתן לך, ומזה צריך להיות שמחה ואושר עצום כל זמן שאתה עוסק בתורה.

כל בן תורה, ההכנה שלו לקראת חג השבועות הוא לעמוד ולברך בכל בוקר ברכת התורה בצורה אחרת לגמרי, וכמובא בהלכה שצריך להיזהר בה מאד, ונכלל בזה הפירוש שיהיו 'מזהירים' כזוהר הרקיע, תשמע טוב מה אתה מברך בברכת התורה בבוקר, זה ההקדמה שלך לתלמוד התורה שאתה הולך ללמוד היום את דבר ד', דבר ד' אינו יכול להיות פשוט, איך אתה חושב שהקב"ה ידבר דברים פשוטים, כשאדם חכם אמר משהו אתה צריך לחזור חמש פעמים עד שאתה תופס את כל העומק.

שטיקל ר' חיים אתה מבין שאתה לא יכול לרדת לעומקו עד שתלמד אותו כמה פעמים, דבר ד'! אתה חושב שאפשר ללמוד אותו פשוט? צריך ללמוד את הגמ', ולהבין מה ההו"א, מה המסקנא, מה הראשונים ביארו, כל מילה ברש"י ותוס', שהדברים יהיו מסודרים וברורים, ואף שכבר גמרת, אל תסתפק בזה, תחזור עליהם כעת, אם אתה לא יכול לחזור על זה בעל פה, רק בפנים, הדברים ישארו בגמ', הם לא נכנסו לראשך וק"ו שלא ללבך, תחזור כעת, תורה שבעל פה שמשמעותו - קלטתי את הדברים אני יודע לחזור עליהם עם כל העומק, אם אדם יודע בבהירות ובהבנה טובה דף אחד, שני דפים, לכל הפרטים, לא יתכן שלא יהיה שמח, אין מציאות כזו, וכמבואר בשו"ע בהל' תשעה באב, אסור ללמוד, אם היה אפשר ללמוד בלי להיות שמח, היו אומרים לך תלמד ואל תהיה שמח, כי יש מצוה ללמוד.

אין מציאות שדברי תורה נכנסים אל הלב ואדם לא שמח אתם. ידוע שאלו הדברים היו בפיו של מרן הרב שטיינמן זצוק"ל שהסביר לאדם שאין מציאות כזו, ואם אתה לומד ולא נהנה זה סימן שיש לך פצעים בפה, כי דברי התורה הם מתוקים, ואם תרפא את פיך ולשונך, תראה שזה מתוק, ולא ישרוף לך.

אין מציאות שהם לא ממתקים, וכמבואר בשו"ע בהל' ט' באב שאסור ללמוד, כי אין מציאות שהתורה לא מתוקה.

כל בן תורה שילמד בימים האלו בהתעוררות יתר, יוריד את הפצעים, לא יתן למוחו לחזור, לערבב עם דברי התורה דברים אחרים, איננו

מה הסוד להצליח בלימוד עם החברותא?

תשובה:

שני דברים: שתחשוב תמיד עליו, ולא עליך. לראות שהוא מבין היטיב, ואז הוא יחשוב עליך, והשני, 'אויס בטלה'. בלי בטלה! אפשר להיות חבר טוב ולדבר אבל לא באמצע הלימוד, אם רוצים לדבר יש מספיק הזדמנויות, יש בדרך הביתה ויש אחרי הסדר, אבל לא באמצע הלימוד. אם מתחילים להתבטל זה הורס את החברותא, ויוציא את שניכם מהלימוד.

יש כל מיני תקופות בחיים שמדברים יותר, כמו עוד מעט לפני הבחירות, אבל מה יש מזה? מה ייצא לך אם זה ייבחר או השני? אתה בודאי תפסיד מהדיבורים. מספיק אנשים רבים על זה, לא צריך גם אותך...

בחור שמתחיל להתבטל, תעזוב אותו.

המשך דבריו של הגרא"י קוק

כל הימים שאחרי שבועות יהיו אחרת ואם זה לא כך, סימן שהדברים עדיין לא נכנסו לתוך לבו. הדרגה של כניסת הדברים ללב, זה ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות את כל דברי תורתך באהבה, ובצורה הזו - פקודי ד' ישרים משמחי לב. (נערך ע"י המערכת מתוך דברים חשובים שאמר ראש הישיבה מרן שליט"א עבור גיליון לב שומע לבני הישיבות)

הגאון הגדול רבי יהושע אייכנשטיין שליט"א ראש ישיבת 'ד אהרון'

מהי הדרך להגיע לחשק בתורה.

על ידי העמל בתורה מגיעים להנאה מהלימוד. אבל התנאי לכך הוא ללמוד בצורה נכונה וישרה, וכל אחד צריך ללמוד לפי דרגת הדעת שלו ולא סתם לגלגל דברים שהם מעבר להבנת שכלו, וע"י ההבנה הנכונה והאמיתית יחד עם עמל התורה מקבלים טעם וחשק עצום בלימוד.

מה בחור צריך להרגיש בחג השבועות ולקראתו.

ידוע מהשלה"ק שחג השבועות הוא יום הדין על התורה. אבל אין הכוונה למובן הרגיל של יום הדין כמו ראש השנה, שהרי לא שוקלים ביום זה זכויות ועוונות, אלא הנידון הוא כמה אדם יזכה במשך השנה לתורה, וזה נקבע לפי ההכנה העצמית של האדם. ובימים אלו, כהכנה למתן תורה, עלינו לחזק את ההכרה שהתורה היא קדושה ומושפעת אלינו מאת הקב"ה, וזהו תנאי בסיסי לקבלת התורה, שהרי הנקודה של קבלה היא שיש 'נותן' ויש 'מקבל', והנותן הוא הקב"ה בעצמו! ובנוסף לכך צריכים לעורר בנו את הרצון והחשק לקבל את התורה, וככל שמחזקים את ההכרה הזאת והחשק לקבלת התורה זוכים להבין ולהרגיש את קדושת התורה וכך ניתן לזכות לקבלה.

ראש הישיבה מרן הגר"ש שטיינמן שליט"א חבר ועדת הרבנים של "לב שומע"

שאלה:

חגם של בני התורה מתקרב. חג השבועות. מצפים מאיתנו כבחורים צעירים להספיק את הכל. להתמיד מערב חג השבועות, ובמהלכו וגם לאחריו. איך מקבלים "זריקת מרץ" ללמוד בחשק ובהתלהבות?

תשובה:

עיצה לחשק הלימוד אתם שואלים על ללמוד בחשק, אבל יש הרבה ששואלים שקשה להם בכלל להתיישב ללמוד ומבקשים עצות להתמדה. העיצה הטובה ביותר פשוט להתחיל ללמוד, וכאשר יתחיל ירגיש טעם וירצה ללמוד עוד. וכמו שאומרים לאחד שאין לו תיאבון לאכול, שיתחיל לאכול והתיאבון יבוא עם האוכל. וכע"ז יש בגמ' פסחים קי"ז, למה פעם כתוב בתהלים (כ"ג) מזמור לדוד. ופעם כתוב בתהלים (כ"ד) לדוד מזמור, ומבארת הגמ' דכאשר כתוב מזמור לדוד, הוא קודם ה"י מנגן ואח"כ שרתה עליו השכינה, שהמזמור הביא רוח הקודש לדוד, וכל מקום שכתוב לדוד מזמור שרתה עליו שכינה ואח"כ אמר שירה. דהינו שאחד גורר את השני, או הנגינה לרוח הקודש. או רוח הקודש לנגינה. ויעזור ה' שכולם ירגישו שרוצים התרוממות וממילא יבוא הלימוד בהתמדה, או שילמדו בחשק וזה יגרום לחשק ללמוד עוד ועוד, ויזכו להיות ת"ח גדולים לתפארת.

שאלה:

הגאון הגדול רבי חיים פרץ ברמן שליט"א ראש ישיבת פוניבז' חבר ועדת הרבנים של 'לב שומע'

איך מגיעים לחשקת התורה? לומדים, וכמו באוכל שהתיאבון בא עם האוכל.

מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל ביאר מה שנאמר בפרשת בשלח "ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם ויורהו ה' עץ וישלך אל המים וימתקו המים" וביאר שהרי המים הם תורה והיה קשה להם עסק התורה והתלוננו על זה, ויורהו ה' עץ מלשון עצה, וישלך אל המים, שמשלך את כל כולו ומתמסר לתורה, ואז וימתקו המים מתחילים להרגיש את מתיקות התורה. רבי משה קרליץ זצ"ל [אחיו של מרן החזו"א זצ"ל] ביאר שכשיש קפה מר ונותנים בו כפית סוכר, לא נהפך טעם הקפה ממר למתוק, אלא רק שמרגישים את המתיקות של הסוכר. אבל הקב"ה ממתיק מר במר, העמל עושה את התורה למתוקה. כשיודעים שהתכלית היא להתמסר לתורה, צריכים לחזור ולחזק את השקיעות בתורה. בימים אלו ימי ההכנה לקבלת התורה, להתחזק במה שהיה מקובל כל השנים, שבימים אלו לא עוזבים את הישיבה ולא נוסעים הביתה לשבתות.

הגאון הגדול רבי יגאל רוזן שליט"א ראש ישיבת 'אור ישראל'

עיקר ההשתדלות בזה הוא שיקנה האדם בלבו אהבה גדולה לתורה

והדרך לזה הוא רק מתוך חיזוק יסודות האמונה, שהתורה כולה היא רצונו של הבוית"ש, וכיון שניתנו לנו הכוחות להגיע לאהבת השי"ת, הרי הוא זוכה לאהבת התורה, דקוב"ה ואורייתא חד הוא, ומצינו במס' אבות בפרק מעלות התורה שיהא אוהב את המקום ועי"ז זוכה לתורתו.

וכבר הורנו הרמב"ם בהל' יסודי התורה (ב, א-ב) וז"ל האל הנכבד והנורא הזה מצוה לאהבו וליראה אותו שנאמר ואהבת את ה' אלהיך, ונאמר את ה' אלהיך תירא, והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים, ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ, מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול כמו שאמר דוד צמאה נפשי לאלהים לאל חי.

ויסוד הדברים מתבאר לנו ממטבע ברכת התורה, שתקנו לברך אקב"י לעסוק בדברי תורה, והערב נא וכו' ולומדי תורתך לשמה, בא"ה המלמד תורה לעמו ישראל, [ויש בקדמונים נוסחאות אחרות עי' בטור (מז, ה) ובב"י], והנה ברכה זו היא לפונ"ר ברכת המצוות, ומוכח כן משו"ת הרשב"א (ח"ז סי' תקמ') ששאלו אותו אמאי אין מברכין על לימוד התורה גם ברכה לאחריה, [וכמו שמברכין כן על המזון], ותי' הרשב"א וז"ל קרה"ת מצוה ואין מברכין על המצוות לאחריהם וכו', וכ"ה בב"ח (סי' מז'), אמנם המנ"ח (מ' תל' אות ה') כתב לדמות ברכת התורה לברכת המזון, דאף מי שאינו מצווה מברך והיינו דאינה ברכת המצוות, אלא דנתקשה בזה מנוסח הברכה אשר קדשנו במצוותיו וציוונו לעסוק בד"ת, וידועים דברי הגר"י (סוף הל' ברכות) משם הגר"ח דאינה ברכת המצוות אלא דתורה בעי ברכה.

ולדברי הרשב"א דהוא ברכת המצוות, תמוה מאד הנוסח שקבעו לומר 'והערב נא וכו', דהוא לשון בקשה, ולא מצינו לפונ"ר כדבר הזה בשום ברכה מברכות המצוות, [וגם במנ"ח והגר"ח לא הוכיחו לדבריהם מכח זה], גם צ"ב סיום הברכה 'המלמד תורה לעמו ישראל', דבפשטות היה לתקן מטבע הברכה 'נותן התורה' [וכ"ה באמת לכמה ראשונים], ובפרט דלכאורה אינו בדומה לגוף הברכה או לחתימתה.

והנה ידוע דברי הרשב"א ועוד ראשונים דמצוה התלויה באחרים, מכיון שאינו ברור שיוכל לקיימה אין מברכין עליה, ומעתה נראה לבאר דהא קיום המ"ע דת"ת בשלמותה הוא כשלומדים לשמה, וא"א להגיע לזה אלא מתוך אהבת התורה, וכיון דלא ברור שיוכל האדם לעשות כן לכאורה אין לו לברך, ולזה תיקנו לן חז"ל שבעיצומה של הברכה יבקש מנותן התורה 'והערב נא וכו', ופירש"י ברכות (יא, ב) יערבו עלינו [ד"ת] לעסוק בהם מאהבה, והמבקש כן בכל לבו, יכול

כבר לברך ברכת התורה על המ"ע בשלמותה, דכיון דמבקש כן באמת, מובטח לו שהשי"ת יתן לו ערבות בלימוד התורה"ק, ויעסוק בה באהבה, ועי"ז יגיע למה שאומר בסיום הברכה, 'ונהיה אנחנו וכו' ולומדי תורתך לשמה', ועי' בב"ח (סי' מז') דעיקר הברכה הוא על לימוד התורה לשמה, ובט"ז (שם, ה) דישי לכוון כשאומר 'והערב נא' שתהיה התורה מתוקה עלינו שנתעסק בה לשמה, וכמשנ"ת. ועפ"ז גם מבואר היטב סיום הברכה, דאין שייך להגיע לערבות ומתיקות בלימוד התורה"ק אלא כשלומד מהקב"ה עצמו, דאל"כ הרי"ז בא בכוחות שכלו לא רק בתורת כלים ואמצעי להבין מה שמלמדו הקב"ה, אלא שבא לקבוע ולחדש חידושים שאין מקורן בלימוד מנותן התורה, ואין בהם ערבות אמתית [אלא רק מילוי רצונותיו לחדש], והנה הלומד מפי הקב"ה נעשה בן למקום, דעה"פ בפר' ואתחנן ושנתם לבניך, דרשו חז"ל אלו התלמידים, ועיי"ש בפירש"י דמצינו דהתלמידים קרויים בנים, מדברי התורה בפר' ראה - בנים אתם לה' א-לקיכם, וכל שמעמיד עצמו לזה, וזוכה להיות בנו של הקב"ה, בודאי יתן לו הקב"ה <<<

מתיקות וערבות בתורה ויזכה ללמוד תורה לשמה, ויקיים המ"ע בשלמותה.

ולפיז"נ לבאר ענין קבלת התורה המתחדשת בכל שנה בחג השבועות, והיינו שהאיש הישראלי בא כביכול להעמיד עצמו כתלמיד של הקב"ה, והבחינה המעשית לזה הוא מה שמבטל דעתו אצל התורה"ק ומוסריה, ובכח השכל שחננו הבוית"ש משתמש רק עמ"נ להבין את עומק דברי התורה, ולא שיאמר סברות עצמו, דבכה"ג אינו בגדר תלמיד אצל הבוית"ש.

הגאון רבי ישראל לנדא שליט"א ראש ישיבת 'היכל יצחק'

הכנה לשבועות

באופן כללי כל חג דורש הכנה, אבל בשבועות ההכנה כבר מפורשת בתורה, וספרתם וכו', וכפירושו הנודע של החינוך, שענין הספירה הוא ההכנה לשבועות. ההכנה לשבועות יכולה להתבטא בשני מישורים: האחד הוא לימוד עניינו של יום, יש שפע של ספרים העוסקים במהותו של היום, הלימוד של ספרים אלו לפני החג מכניס את הלומד לחג באווירה מרוממת עם מטען רוחני, והחג נראה אחרת לגמרי. המישור השני ובמיוחד בשבועות הוא חיזוק בתכנים של החג, קבלה להוסיף כל יום בלימוד זמן מסויים, קבלה ללכת לישון מתוך דברי תורה וכדו' דברים קטנים שכאשר הם נעשים יום יום עד לחג הם בחינה של קבלת עול מלכות שמים והכנה ראויה ליום הגדול הזה. טעם בלימוד

זו אחת השאלות הנשאלות ביותר אצל בחורי ישיבות, המסגרת כאן קטנה מדי בשביל לענות על זה, אבל קודם כל חשוב לדעת שזה "מום עובר" מי שלומד בישיבה - גם בלי טעם - פשוט מקבל את זה במשך הזמן, חלק גדול מהאברכים שכיום שקועים בלימוד ונהנים מהלימוד לא היו כך כשהיו בחורים, זה בא עם הזמן ועם הגיל. על שאלה זו צריך לענות באופן פרטני לכל אחד, לברר את הסיבות והמניעות הגורמות לו לחוסר חשק וחוסר סיפוק, האם זה בא מצורת לימוד לא נכונה, מקשיי קשב, או מסיבות אחרות, כמעט כל בחור יכול למצוא עם מי להתיעץ בנושא הזה, מתוך צוות הישיבה או מחוץ לה, וכדאי מאוד לעשות את זה!

הגאון רבי אריה חדש שליט"א ראש ישיבת 'אור אלחנן'

כדי לדעת מהי ההכנה הראויה ליום הגדול, עלינו לדעת מהי העבודה העיקרית המוטלת עלינו ביום זה. מדברי חז"ל למדנו שעיקר 'עבודת היום' היא השמחה בקבלת תורה. כדברי חז"ל 'הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם - יום שניתנה בו תורה לישראל'. וכדברי רב יוסף הידועים, שהורה לערוך סעודה גדולה משום 'אי לא הוא יומא כמה יוסף איכא בשוקא'. וכ"כ השל"ה: חייב אדם לשמוח בזה החג ביותר כי הוא יום שזכינו בו לכתר תורה. ובספר יסוד ושורש העבודה כתב: מאד ראוי לאדם לשמוח בלבבו בחג הקדוש הזה יותר מכל החגים. ורבי יעקב עמדין כתב: מצות שמחת יו"ט בשבועות גדולה מאד ורבה היא על כל שמחת הימים הקדושים. עבודת השמחה אינה יכולה להתחיל בכניסת היום הקדוש. אין האדם שליט על ליבו להכניס בו רגשי שמחה ברגע שירצה. עלינו להקדים ולהתבונן בזכות הגדולה שזכינו לה. להעמיק במעלת התורה 'שמגדלתו ומרוממתו על כל המעשים'. לחזור ולשנן את שער ד' בנפש החיים. להתבונן בעובדה שמתוך מליארדי אנשים שברא השי"ת בעולמו, מספר בני התורה הוא כטיפה מן הים, ואנו זכינו להיות נמנים עליהם.

איך מגיעים לחשק התורה?

השאלה הגדולה המנסרת בעולמו של כל בן תורה, נשאלה כבר בימי חז"ל (גדה, ע): 'מה יעשה אדם ויחכם'. התשובה שהשיב רבי יהושע מחולקת לשלשה חלקים. א' - ירבה בישיבה. הדבר הראשון הוא פשוט לשבת וללמוד עוד ועוד. למרות שבתחילה אין זה קל, סוף החשק וההנאה לבא. כדברי חז"ל: נמשלו דברי תורה לשמן, מה שמן תחילתו מר וסופו מתוק, אף דברי תורה תחילתם מר וסופם מתוק.

החלק השני - ימעט בסחורה. בנוגע לבחורים הכוונה שלא להכניס לראש דברים אחרים שאינם קשורים ללימוד, חדשות, נייעס, פוליטיקה ושאר דברים המוציאים מן הלימוד. והדבר השלישי - 'יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו'. ומבואר בספרים שיום חג השבועות מסוגל במיוחד לבקשת רחמים לקנות חשק בלימוד. 'והערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך בפנינו'.

הגאון רבי ניסן קפלן שליט"א ראש ישיבת 'דעת אהרון'

להפנים את הצורך בקבלת עול עמלה של תורה

מבואר בשו"ע שאסור להקיז דם בערב חג השבועות כי בזמן מתן תורה יצא שד ושמו טבוח והתנה עליהם אם אתם מקבלים את התורה מוטב וכו' ומשום כך אסור בכל שנה להקיז דם, וממה שאסור לעשות כן מוכח שבכל ערב

אמונת חכמים

הגאון רבי מרדכי פיש שליט"א
תנהל רוחני דישיבת "עטרת שלמה" לצעירים בני ברק

'אמונת חכמים' נשמע לחלקנו מושג רחוק, לא כל כך מעשי להיום, ולא מחייב... כלומר, אנחנו מסכימים שצריך אמונת חכמים, אבל בנשימה אחת אנחנו מניחים כי הכוונה לחכמי התלמוד והבאים אחריהם; הגאונים, הראשונים, והאחרונים. אולם חכמי דורנו, הם, קרובים מידי אלינו במנהרת הזמן, כדי לאמץ את דבריהם בעיניים עצומות ובלתי מפוקחות...

האמת, שהבלבול מתחיל הרבה קודם. שכן בן הישיבה אומר לעצמו, אם בלימוד, בסוגיות הנלמדות, מותר לי להקשות, לא להבין, ולפעמים אף לבוא בהסבר חולק ושונה. מדוע להניח כי אף בהליכות החיים, חיי היום יום, לא אוכל לחשוב אחרת, ולהתמודד עם סברתם בגובה העיניים...

היכן הגבול עובר?

ערב 'חג השבועות' שבו נתינה התורה"ק, ונשתלשלה מרב לתלמיד עד אלינו. דומה כי הוא הזמן המתאים לעשות קצת סדר בעניין זה בס"ד.

האמת, שתהום אדיר פעור בינינו לבין חכמי הדור. אנחנו עם כל הכבוד לנו... מעבר לשלושת התפילות ולימוד התורה, נותר לנו באמתחותינו הרבה זמן מיותר, להיחשף לדעותיהם המלומדות, של פוליטיקאים, נהגים, חנוונים, זמרים, דתיים לייט, ואפילו חברים טובים במסגרת הישיבה שלקויים פה ושם בדעות מוזרות...

לא פלא אפוא, שבלי משים אנחנו מושפעים וניזונים ללא הרף מהשפעות זרות המחלחלות ללבוננו, צורבות את נשמתנו, ומעצבות את תפיסתנו נרצה או לא נרצה... "דרך ברייתו של אדם, להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר רעיו וחבריו, ונוהג כמנהג אנשי מדינתו..." (רמב"ם פ"ו מהל' דעות).

אדם גדול, החמצן היחיד שהוא נושם כל היום, הוא חמצן שמיימי, רוח אלוקים. החברים היחידים שלו הם רש"י ורבינו תם, ואת כסא מושבו הוא מציב בין המהרש"א והמהרש"ל לבין הרי"ף והמרדכי. דמויות ההוד היחידות שהוא מעריץ עד כלות הנפש, זה את הרמב"ם והראב"ד. וקולמוסים רבים משתברים על שולחנו בלילות הארוכים, בדרכו להבין לאשורו קטעי ש"ך ארוכים בחושן משפט, ופסקאות ר"ש מייגעים בנגעים.

אדם גדול הולך לישון עם הקב"ה, קם עם הקב"ה, אוכל עם הקב"ה, ומדבר עם הקב"ה. אדם גדול כשהולך לישון בלילה ואומר האירה עיני פן אישן המוות, הוא באמת מתכוון לזה, הוא לא יודע אם הוא יקום בבוקר ותתקיים בו הברכה המחזיר נשמות לפגרים מתים... וכשהוא כבר קם, הוא מתגבר כארי וקופץ משמחה; 'שהחזרת בי נשמת'... עוד יום...

אדם גדול, מוחו תפוס בין קטעי רמח"ל עמוקים, ושרעפיו משוטטים בינות ליסודות הכבירים הפזורים בתורת המהר"ל. מטריד אותו מה הרמב"ם במורה נבוכים יאמר על שיקוליו... והאם החשבונות שלו

מתנגשים עם רמב"ן מפורש על התורה.

אדם גדול, הדבר היחיד שמסקרן ומרתק אותו, זה להבין עד הסוף את הקשר העילאי ששרר בין איש האלוקים אלישע הנביא, לבין מורו ורבו מלאך הברית - אליהו הנביא ז"ל. זו היא עבורו, חידת היקום כולו!!!

ה"מניין באת, ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין"... איננו מסתכם כשורה עמומה בפרקי אבות, אלא היא בת קול יום יומית ההולמת בו בחזקה, ומהדהדת בתוכו כרעם שמיימי מתגלגל. אצלו, המושג "אתה הוא האלוקים בשמים ממעל", מכיל בית דין של מעלה, שרפים ואופנים המתנשאים בקול רעש גדול, והיכלות יוקדים בצדיקים היושבים בהם - ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. והוא. שומע, מרגיש, חי, את כל אותה המולת 'המוני מעלה', והמציאות הזו שוטפת אותו באושר אין סופי, על הזכות להימנות בין משמשי המלך הנורא, רֶכֶב בְּעֶרְבוֹת. זאת התשובה.

אדם גדול, הוא מיצוי מעלת "המושלים ביצרם" !!! אנחנו, עדיין לא... מה לעשות...

מרנא החזו"א כותב ב'אמונה ובטחון' (פ"ג); "יש עוד רעה חולה, אשר היצר ילפת בה להניא אמונת חכמים מלב בני אדם, והוא משקל המרמה של הנגיעה: חובת התלמיד להאמין כי אין נגיעה בעולם בעלת כח להטות לב חכם לעות משפט", עיי"ש.

כמה טראגי אפוא, שחלקנו לא באמת הבנו את העניין. אלא שאין זה פלא. גם זה, חלק מאותה השפעה סביבתית מרעלת. שחשבנו שמחשבותיהם מחשבותינו, ודרכם דרכינו... וחשבנו לייחס להם, את אותן הנכויות והמוגבלויות שלנו...

גובה העיניים?... אין לך יומרנות, יהירות, וטפיחת שכם עצמית נלעגת, גדולה מזו. של נעליך מעל רגליך, כי המקום אשר אתה עומד עליו קודש הוא... עד שבא רבי עקיבא ודרש, את ה' אלהיך תירא, לרבות תלמידי חכמים...

נמצא, שאף אם בלימוד התורה, ניתנה לנו רשות לשאת ולתת בדבריהם בזהירות מתבקשת. לא כך בהליכות החיים ובהוראותיהם; שאפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל, לא תסור! ומילה לסיים.

כבר אמר מרנא החזו"א זיע"א, כי כל אחד מאיתנו ראוי ויכול להימנות בעתיד על אותם גדולי ישראל, שכן הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. הבה נשנס מותניים. נגביר את אחיזתנו בתורה הקדושה, ונדביר מתוכנו תפיסות מצננות. בדרכינו להימנות על תלמידי החכמים שבכותל המזרח של דור המחר.

תמונות מכנסית החינוך 'לב שומע' למרביצי התורה שליט"א

להתוודע אל הקונפליקט א.ט

באחד מן הימים התנהל וויכוח בין קבוצת בחורים על צורתו החיצונית של בן תורה. היו שטענו שכן ישיבה אינו אמור להיות טרוד בחיצוניות, אחרים דבקו באמירה שכן תורה שמסדר עצמו לפני שניפגש עם בורא עולם בתפילה ראוי שיתנהג כך תמיד, אולם אם מה שמעסיק אותו זהו רק להיראות טוב בעיני העולם, הוא כבר הופך להיות כמותם. אני כמוכן הסכמתי שראוי לבן תורה להכין עצמו לתפילה, אולם טענתי בלהט כי עליו לדעת איך מתלבשים בחוץ ולכבד את מעמדו הייחודי בלבוש המכובד ביותר שם.

היום אני יודע שהיו אלו נקודות התחככות עם הקונפליקט שלי. אלו לא היו דיוני השקפה מצדי, היו אלו הסברים שהייתי זקוק להם על מנת להסביר את עצמי. אולם באותם רגעים לא שמתי לב לכך, רימיתי את עצמי. חלף חודש וההתנהלות החדשה הפכה לשגרה. מישהו בישיבה כבר שם לב להיעדרויות והשינויים שחלים בי. ידעתי זאת, הרגשתי מבטים נעוצים בי, אבל לא ידעתי לומר למה, האמת שגם לא רציתי לדעת.

באחד הימים ניגשתי אל המשגיח בישיבה וביקשתי פגישה. 'אני שומע את שיחותיו של המשגיח על גדלותו של בן הישיבה, גדלתי על מושגים אלו, ראיתי בבית אהבת תורה מהי, אבא שלי יושב ולומד עד השעות המאוחרות של הלילה, אמא שלי יושבת ובוכה בכל תפילותיה כשדמעות זולגות על לחייה ומבקשת על ילדיה ובעלה שלא יפסיקו מלימודם. אבל אני חייב להבין, מה נאה ומה יאה הוא בן הישיבה המסתגר בד' אמותיו, איזה עמוד שדרה יש לו לבן הישיבה באם אינו יודע להתמודד עם מה שיש בחוץ, למה אני צריך להיות מנותק לגמרי מהסביבה, למה אני לא יכול להכיר את התרבויות השונות שבעולם ולהכיר בכך שאני ייחודי מהם?'

המשגיח הקשיב, סיימתי לדבר, שקט שרר בחדר. הבחנתי במשגיח שהוא מכונס בתוך עצמו. חוסר נעימות עטף אותי ושאלה נוספת הבזיקה במוחי, חזרתי לדבר "זכורני שישנה שאלה מרתקת, מדוע העם היהודי תחילתו באברהם אבינו, מדוע למדנו שאברהם גילה את האלוקים, הלא בית המדרש של שם ועבר היה קיים עוד קודם לכן. זוכר אני תשובה שנאמרה בבית המדרש, כי ההבדל בין אברהם לשם ועבר היה שהם גילו את אלוקים וישבו בבית המדרש אולם אברהם אבינו היה זה שחיפש לגלות שם אלוקים בעולם. מדוע אם כן, אנו מכונסים בתוך בית המדרש, סגורים ומסוגרים מן העולם שמסביב, האם הקב"ה רוצה מאיתנו להיות אברהם אבינו או שם ועבר?'

שוב שקט, שוב המשגיח מכונס בתוך עצמו, הפעם השתתקתי גם אני. חלפו חמש דקות והמשגיח הרים ראשו לעברי ואמר 'ר' אברהם תלמידי, החכמתי בעוצמות היוצאות מליבך, אתה מניח סוגיות רבות כבודת משקל בדקות קצרות, אני מבין לליבך. מבין את שאלותיך, בעוד כשבוע אלמד איתך את הסוגיות הללו, נשאל את השאלות בצורה מסודרת ונמצא להם א"ה ביאור. בדקות קצרות אלו הענקת לי שיעורי בית, אני רוצה לגשת לשיחה איתך מתוך הכנה, נשב לשיחה בעוד יומיים, אולם את הסוגיות שהעלית נלמד יחד בעוד כשבוע. האם אתה מסכים?'

הרגשתי בודד, מרוקן, כעס עבר בי, הרגשתי שמישהו רוקן אותי מתחושותיי והשאיר אותי שם בין האשפתות, דמעה החלה לזלוג על לחיי, סירבתי להכיר במתרחש. המשגיח נותר לשבת ולא דחק בי לצאת מן החדר, הוא הביט לעברי

צהרי יום שישי, ניצלתי את הזמן הפנוי של בין סדרים ארוך יותר, לצאת אל החנות הקרובה, לקנות מספר מיני מתיקה לכבוד השבת. מנהג היה בידי לשמור את השקלים שקיבלתי מהורי בכדי להתפנק מעט בשבת, זו תרבות שלמדתי מחיי חלק מהחברים בישיבה.

אספתי את מעט המצרכים אותם היה בכוונתי לרכוש וניגשתי אל הקופה על מנת לשלם, היה שם תור ארוך של אנשים, הנחתי את הדברים בצד והמתנתי. חלפו מספר רגעים ולפתע אני שומע מישהו קורא בשמי ומנופף לעברי לשלום, אני קולט את חברי יעקב, היינו חברים טובים בתקופת הישיבה הקטנה.

אני מוצא את עצמי מביט לעברו, רוצה להחזיר לו שלום, אבל משהו בו גורם לי להירתע, זה לא היה אותו יעקב שהכרתי. הוא היה לבוש מצועצע, שערותיו מסודרות להפליא, נעליו מבריקות וחיוך שמור על שפתיו. השבתי לו שלום ופתאום אני תופס, גם אני רוצה להיראות כמוהו.

נגשנו אחד לשני והחלנו לדבר, השיחה קלחה, העברנו זיכרונות עבר וחוויות מהווה. הוא סיפר לי על שינויים בחייו, על מעשיו בימים אלו ואני סיפרתי על חברים משותפים שלומדים איתי בישיבה כיום. שיתפתי אותו בחתונה של חבר משותף, הראשון בוועד שכבר התחתן. מבט חטוף על השעון גילה כי הוא זה שמיאר והשבת מתקרבת, נפרדנו אחד מהשני לשלום וקבענו להיפגש שוב.

השבת עברה עלי בחטף, הייתי מאושר, התנהגתי הייתה שונה, מזור הייתי בעיני מי שצפה בי והכיר אותי. אין סיבה משמעותית שאוכל לספק על מנת לפרשן את חוויית אותה השבת, מלבד העובדה שמצאתי חבר חדש.

יום שלישי, הטלפון הציבורי בישיבה מצלצל, מישהו הרים את השפופרת וניגש לקרא לי לבקשת המתקשר. ניגשתי אל הטלפון, בטוח שאחד ההורים שלי על הקו, אבל לא, יעקב היה שם. קבענו להיפגש לאחר סדר שלישי בפגישת הרחוב.

יצאתי לפגישה, כבר כשראיתי אווה ממרחק, השלכתי לעברו מבטים דרוכים, משהו בו הציק לי, שמתי לב שאני לא יכול להשתוות אליו. הסריג שעליו בצבץ בחסות החשיכה, שלא לדבר על שאר לבושו. 'צאנו לפארק ברחוב צמוד, ישבנו על המדשאות ושוחחנו על הוויות העולם, גיליתי עולם של מושגים ורעיונות שלא הכרתי, העולם של יעקב ריתק אותי.

בוקר יום רביעי, 7:15, נכנסתי באיחור קל אל היכל הישיבה לתפילת שחרית. הייתה בי כמיהה למשהו, הרגשתי צמרמורת, התפללתי בדבקות, בקשתי מאלוקים משהו, לא ידעתי להגדיר זאת במילים, רציתי רק דבר אחד באותו הרגע, ליהנות מהחיים כמו שיעקב נהנה. במחשבותיי, עברו כל אותם פעמים בהם נאלצתי להסתפק במועט וייתכן שהיה שם גם טרוניה במשהו, הכיזב לא הבנתי מה אני מסוגל להשיג עם מה שיש לי, יכולתי להיות בעולם אחר, מקום שיש בו אושר.

המשכתי בלימודי כבעבר, פחות או יותר.. אולם שעות הערב יועדו לפגישות עם יעקב שגילה לפני עולם חדש והרבה חברים חדשים. כמוכן שכל אחד מהם גילה לפני עולמות של מושגים חדשים ואני הרגשתי איש העולם הגדול.

בישיבה הפכתי מבחור שידע לדבר בלימוד ואולי בעוד מענייני העולם שכל בחור מכיר, למי שאפשר לנהל איתו שיחות בנושאים שונים העומדים ברומו של עולם. השתניתי גם במהות החשיבה שלי.

פגישה עם חבר, רצייתי למצא לעצמי מעט שקט ויכולת לחשוב. לא יודע על מה.

התיישבתי על ספסל למרגלות הדשא הירוק שהיה שם, ניסיתי למצא מחשבה מחשבה נקיה, כזו שתיתן לי להרגיש טוב יותר, לחשוב נקי יותר.

לא הצלחתי לשבת על מקום אחד יותר מדי זמן, קמתי והתחלתי להסתובב בשבילי הפארק. אני לא יכול לסדר את מחשבותיי באותם רגעים על הכתב, אבל אני יודע שחוויתי באותם הימים רגעי מחשבה וכאלו שטתי במים סוערים על חבל דק, כאשר רגע אחד אני עלול ליפול לצד ימין וברגע האחר לצד שמאל. חלפו הימים ושבוע עבר. התיישבתי לשיחה עם המשגיח. קפצתי ואמרתי שאני מבין את תחילת המהלך אליו המשגיח הוביל אותי. יעקב אבינו היה אמור לנסוע ללבן אחי רבקה אמו, בדרך הוא עוצר לתקופה בבית המדרש של שם ועבר, הוא מתיישב שם ולומד, לא אוכל ולא ישן, הוא יודע שזו התקופה שתעניק לו את הכוח לנסוע ללבן ולהיות חזק שם. יש משהו מיוחד בתקופה של התנתקות וחיבור לערכי הקודש מבלי לצאת החוצה, זה מה שהמשגיח רצה להוביל אותי. הוא הסתכל לעברי ואמר 'ר' אברהם אתה הולך בכיוון נכון אבל אני רוציתי לומר לך קצת יותר'. אתה זוכר את דף המחברת שנתתי לך? 'כן' אמרתי 'זוכר היטב'. יש בו משהו ייחודי שאדם צריך לקחת איתו לכל מקום בחייו. לא פעם עולות בליבנו שאלות ערכיות, שאלות שמנחות אותנו בחיים, אבל אנחנו אף פעם לא שמים לב מאיפה הן עולות.

שאלתי את עצמי שאלות מנחות באותו הבוקר, הנייעס עניינו אותי, הסתקרנתי, היו לי כל הסיבות לכך, אבל כששאלתי את עצמי אם באותו הזמן הידיעה תרגיע אותי, השאלה הזו לא הייתה מדויקת, השאלה התבססה על דבר אחד, הרצון לדעת.

כשאתה בא לשאול שאלות, אתה צריך לבדוק למה אתה שואל. האם אתה שואל שאלה בלימוד כי אתה כעת לומד סוגיה ורוצה להבין, אתה שואל כי באמת קשה לך. או שאולי אתה שואל כי יש דברים צדדיים שאתה חפץ להתיר לעצמך.

בתקופה האחרונה חיכיתי לך, רצייתי שתבא לדבר. ידעתי שעוברים עליך דברים. ראיתי את הירידה בלימוד שלך, את הירידה בתפילה, את ההיעלמות בערבים. השגחתי עליך מרחוק וסברתי שצריך לתת את המרחב ולחכות שבחור חשוב וערכי כמוך ייגש הוא. ככה ידעתי שתהיה מוכן לקבל יותר מאשר אם אני אגש אליך.

אני רוצה שתחשוב היטב לפני שנדבר במהות הסוגיות שאתה חפץ לשוחח עליהם, האם השאלות והתהיות שאתה מעלה באות מתוך רצון לדעת או מתוך רצון להתיר.

יעקב אבינו היה בדרך ללבן, הוא ידע שאצל לבן הוא יצטרך ללבן כמה עניינים עם עצמו או עם אחרים. הסבא אברהם כבר ליבן כמה סוגיות בחייו, אבל את מה שלמד, למד בבית המדרש של שם ועבר. שם בד' אמות של הלכה, כשהוא מנותק מכל צורה חומרית, הוא חיבר את עצמו לרצונות מסוימים, כאלו שלא יאפשרו לו לשנות אותם וממילא השאלות המכוונות אותו תמיד יהיו קדושות, נקיות מרצונות אחרים. כך הוא ינצח את לבן, כך הוא יהיה בחוץ ויישאר יעקב אבינו.

ביקשתי מהמשגיח לא לדבר בשיחה זו על כל מה שרצייתי לדבר, ביקשתי זמן להתעשת ולהגיע לשיחת הלימוד עם המשגיח כאברהם אחר. כך היה. את מה שהעליתי אחרי כן בשיחותיי עם המשגיח אין כאן המקום לפרטם, היו אלו שיחות יותר אישיות. אבל את מה שלמדתי עד כאן, מן הראוי שאכתוב, למען יוכל הקורא ללמוד הרבה. דברים אלו נכונים לכל אדם ובפרט לכל בן ישיבה בתקופות שונות בחייו. אני רוצה לאחל לקורא, שידע להכיר בעצמו מתי לסלק את הדברים הצדדיים ולחשוב באמת, לחשוב נקי.

בעיניים חדות ואמר, 'אל דאגה ר' אברהם לא אשאיר אותך להתמודד לבד, אולם לא אטול ממך את ההתמודדות, איני יכול לחצות נהר במקומך. אולם זאת אעשה, בצעירותי הייתה תקופת היומנים, המשגיח שלי עודד אותי לכתוב יומן, היה זה סוג של חשבון נפש עצמי, קבלות שקבלתי על עצמי, אירועים שתכפפו אותי, ספקות והרהורים שעלו ברעיונותיי. מידי פעם אני נוטל עמי את אחת המחברות ומתענג על זיכרונות עבר, אעניק לך עמוד אחד שתקרא בו, אולי הוא יעורר בך נקודת מחשבה, כך נהיה שותפים במשהו. הוא הוציא ממגירתו מחברת מצהיבה מיושן, נטל אחד מן העמודים, תלש והעניק לי. נטלתי את המכתב כשסקרנות רבה מלווה אותי, הודיתי למשגיח ויצאתי מן החדר.

צעדתי לחדר, רוצה להביט במכתב לבד. אולם השקט הנצרך היה ממני והלאה, חברי החדר כולם היו שם. השעה התאחרה ויצאתי לפגוש את החברים בחוץ כמדי יום.

השעה 1:00 בלילה, צעדתי אל חצר הישיבה, שמח מעוד יום חוויתי. פנסי החצר היו כבויים, לילה, דממה. בפינת החצר מונח ספסל, התיישבתי עליו ונזכרתי במכתב המקומט שבכיס, שקעתי אל תוך עצמי והרהרתי במחשבותיי. לאחר מספר דקות של מחשבה, אלו נדמו עלי כנצח, הוצאתי את המכתב מן הכיס והחלתי קורא בו.

"בחוף שריקות, מלחמה מתרחשת בין הנצים הנלחמים על הקרקע, קרקע יהודית, מתנת הכורא, ממנה ארשנו לפני אלפי שנים, הם, האויבים הערבים אינם מוותרים, חרצחים הם את כל הנקרא בכרכם, מצד שני, חילום, תענוקות ששבו, מנופפים בידא של לאומיות חסרת תוכן רוחני.

בהיבט הישיבה חם, הקולות התורניים חודרים עמוק אל נשמתם של היושבים ועוסקים בריחוק פארויניתי. הייתי שם, הצלתי ונפגשתי. שעות הבוקר הן הקשות שבכולן, צפירה עולה ויוצרת לא פעם נשמת והדריך אחר האוכל הופכת להיות כוח אפשיית, מציאות שמתורה אותו תלמידי הישיבה העביר. בשעה זו כשהדריך אל חצר האוכל אינה אפשיית, לא קל לקבל את הפחולטל הצעיר אל בית המדרש. חברי אחר יהונתן שולט בידיע על המרחש בארצונו, יודע תמיד באלו נקודות אצל מותקפת כעת המלחמה, מי הם הנלחמים השולטים, מה אורחים ראש הממשלה ושר הביטחון, מי מרחיב העולם מתערכ. מה הם התכונות האישיות בשעה זו. היום הזה היה ניסיון העבר, הייתה לי אפשיית להישאר צלום אלו ולקבל מעט מן הידיע הפשוטות התעוררו במוחי, אולי הידיעה תהיה מסוגלת להשיג אותי, אכנס בהמשך לבית המדרש 'בשמן' ואלמד, רק בשעה זו, בה המעבר אחר האוכל חסום ואין היא שעת סדריים אשאר בחצר לישיבה.

אבל היה זה רוח מוארם, סיפתא מן שמיא שטייעה לי היום וזכרתי לי אלהים שבמסגרת החיכוך בין הרצון אפשיית על המתרחש במלחמה, לבין לימוד התורה עולו הראשון ארצתי. נצחתי אני היום, רציתי אל בית המדרש. את הציכרון הזה אני רוצה לזכור בק מחברתי, אומן אפשיית ואצבור גם בפעם הבאה את הפנאה והשליחה שהיא השרתה בי. אומן אפשיית ארצתי שוב במלחמה שתחזור שוב כנראה גם אחר בבוקר".

קראתי בשקיקה את מכתבו של המשגיח, ת'אמת, הוא זה שהעניק לי את ההשראה להעלות את הסיפור הזה על הכתב.

חלפו יומיים, נגשתי שוב אל המשגיח, הפעם בבושת פנים. הוא שאל לשלומי, לאחר שעניתי, לא שאל אותי על המכתב, אבל ראיתי צורך לומר 'ראיתי את המכתב הוא נגע בי אולם עדיין איני יודע מה לומר עלי'.

'המשגיח אמר שאגש בעוד יומיים והם חלפו, אמרתי, 'אולם אני כעת מבולבל באמת, רצות בי הרבה מאוד תהיות על השאלות ששאלתי והם כבר אינן מסודרות בראשי כפי שהיו לפני יומיים'.

הוא הביט לעברי ברוך ואמר 'דווקא הכנתי בעבורך שיעורי בית'. אברהם אבינו ישב ולמד בבית המדרש של שם ועבר, האם תהיה לעצמך פעם למה יעקב אבינו הלך ללמוד בבית מדרשם של שם ועבר לפני שהולך לפגוש את לבן? ציירת ציור והנחת אותו לפני באמירה שאברהם אבינו זכה להיות אב האומה היהודית ולא שם ועבר. אבל אברהם אבינו את התורה שלו למד בבית המדרש שלהם, יעקב אבינו שמסמל את התורה למד גם הוא בבית מדרשם של שם ועבר, תורתם של האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב נלמדה בבית המדרש ההוא.

המשגיח הצליח לבלבל אותי, עזבתי אותו וניגשתי אל מקומי עטוף בשתיקה. הצלחתי ללמוד מעט גמרא, אולם לאחר מס' דקות פניתי אל החברותא שלי ואמרתי כי איני חש בטוב, הפעם יצאתי מהישיבה אל הפארק הסמוך לבדי, לא המתנתי לשום

*שלום רב,
אני עולה עכשיו אווהרה חמישי השיבה ויש לי קשר טוב עם
כמה צעירים, קשר שהיה באופן דיך אומדן ובהמשך
דיברו איתי על קשיים שיש להם, נסיתי אינצ'י להם, אבל
אני לא בטוח שגם היה הכי נכון, כי אני אי כן נסיון.
בזמן האחרון אחת להם בא להתייעץ בהכרח עם יוטר
מוכשר, וכשהפניתי אותו לאחת מהצוות, הוא לא היה
מוכן לזה.
רציתי לשאול האם אפשרות אולי, האם אתם תפשו או
הוא? אולי עדיף שאני אפנה אליהם? או ניתן להם את
הגיבוי הרבני?
ובכלל, האם אפשרות אולי עדיף? האם רק אנשים?
אם תוכלו אלוה תשובה אפקס...
ח.א.*

לבחור היקר ח.א.

הרשינו לעצמינו לפרסם מכתבך ברבים לתועלת הכלל (שינינו גם את ראשי התיבות).
ראשית נאמר, אין ספק שיש לך יכולת וכישרים לסייע ולעזור. הרגשתם של הפונים אליך והידיעה שימצאו אצלך אוזן קשבת מוכיחה זאת.
דבר נוסף וחשוב לא פחות, יועץ טוב הוא זה שיוודע היכן לעצור ולא לגעת, במקום שידו אינה מגעת. באותה מידה בה היועץ יכול לעזור, הוא גם יכול לקלקל. כמשל, מנתח לב יכול לעזור מאוד למי שחולה בליבו, ולקלקל מאותה מידה כשמדובר בניתוח מוח.
לדעת להיות עניו, ולמד לשונך לומר איני יודע. זהו סודו של יועץ אמת. ולגופם של דברים: לב שומע הוקם כמוקד סיוע ל'בני ישיבות'. הרבנים העונים בקו הם בעלי ניסיון רב מתוך עולם הישיבות, המענים הם מגוונים ומותאמים לכל פונה בפני עצמו. הפונים הם בחורים שלומדים בישיבות הקדושות, הורים ואנשי צוות.
כמובן שהקו הונחה ע"י גדולי ישראל זצוק"ל ומונחה כיום על ידי יבדלו לחיים טובים וארוכים ורבי הקו מקבלים הכוונה, וכבר מפורסמים הדברים כפי שרואים בכינוסי הארגון המתקיימים מפעם לפעם. גם הפונים וגם העונים הם אנונימיים לחלוטין ונעשה בשמות בדויים. מטבע הדברים הפניות הם רבות וכפי שאתה מבין בוודאי מגיעים לקו כל סוגי הבעיות ההתמודדיות והאתגרים. וכולם, קטן כגדול מקבלים התייחסות רצינית ושקולה.
לגבי שאלתך האם אתה תפנה בעצמך או שתפנה אותו, עושה רושם שאתה בחור מבין ויש לך שיקול דעת. יש דברים שאתה יכול לתת סיוע לחבר וגם אם צריך קצת הדרכה, אתה יכול לפנות בעצמך לקו וישמחו לתת לך אותה בסבלנות ואורך רוח. וישנם מקרים שבהם באמת יהיה עדיף להפנות אותו לבעלי ניסיון וידע מקצועי רב יותר.

בהצלחה ולהשתמע.

'הבלבול' הוא מאפיין שחווים בחורי ישיבה רבים, ניתן לחוש בזה לפני הכרעות גורליות, אם נדבר על הכרעות שעובר במהלך ימי לימודיו ביישיבה. תקופת השידוכים גם היא לא פעם מתבטאת בחוסר בהירות.
אולם, לא רק תקופות מעבר הם אלו המתאפיינים בבלבול, בתקופות רבות בחיים אנו נתקלים בסוגיות שעולות ברעיונו ואנחנו יוצאים מהם מבולבלים.
סיטואציות שונות שאנו נתקלים בהם, משאירים אותנו חסרי אונים מול השאלה מה עלינו לעשות וכיצד עלינו להתמודד עם מעברים או קשיים בחיים.
וגם כאשר קבלנו החלטה לפנות למישהו לקבל עצה לעיתים אנו חוששים כיצד יקבלו את הדברים שלנו, האם יכבדו או שמה יזלזלו, ולעיתים הצורה בה אנו מגישים את השאלה מבולבלת ולא מבוררת מספיק הרבה קשיים היו נחסכים מאיתנו, אילו ידענו לסדר דברים ולהתרחק מהבלבול.
ישנם דרכים רבות ומגוונות על מנת שנוכל ללמוד לזהות היכן באמת נקודת הקושי או ההתמודדות שלנו ובכדי שנוכל להתעלות מעליו ולהתגבר. אני רוצה להציע בפניכם כלי מעולם האימון האישי, לשמחתי מצאתי שהרב וולבה זצ"ל כותב דברים דומים בספרו עלי שור (חלק ב' ערך סדר) "מענתה ראשית ההתלמדות שלנו ב"סדר" היא ההתבוננות: מה אנחנו רוצים?" נשאל עצמנו מה אנחנו כפי מצבנו כעת יכולים לעשות כדי להוציא רצוננו אל הפועל ממש?" "אחרי זה נקבע לעצמנו את סדר יומנו". - "יש לקבוע זמן קצר של כמה דקות בערב לפני השינה לסקור את היום איך נשמרו הסדרים".
בשורות אלו אתייחס בעיקר לנקודת 'ההתבוננות מה אנחנו רוצים'. הדרך לכך פשוטה יחסית אך מצריכה יכולת לשבת עם עצמנו מול דף ועט ולהתחיל למפות. (אשתדל לכתוב כמה אפשרויות בחלק מהנקודות, כיוון שלא כל אחד מתחבר לכל נקודה ולא כל אחד מהדברים שאזכיר מתאימים לכל גיל)
בשלב ראשון נכתוב:

- א. מה אני רוצה שיקרה או/ו לאיזו מטרה אני חותר להגיע או/ו מהם השאיפות שלי. (לכתוב מקסימום שלוש תשובות לשאלה זו).
 - ב. לחשוב ולכתוב מה או מדוע חשוב לי כ"כ העניין הזה ולפרט מה לדעתי זה ייתן לי.
 - ג. לנסות ולבדוק עם עצמי בשכל האם אני יכול לקבל את אותן תוצאות בדרך אחרת.
 - ד. למצוא לעצמי משימה [אדם נאמן] או משהו [ספר] שיוכל לעזור לי להתקדם ליעד שלי
 - ה. לשאול את עצמי כיצד אוכל להצליח ולחוש סיפוק גם אם חלילה לא אצליח להגיע ליעד או הרצון שלי בשלב זה.
- אחרי שסיימתי לחשוב ולענות בכתב לעצמי על כל השאלות, [זה יכול לקחת כמה ימים] אסכם לעצמי את המטרה שלי והדרך להגיע אליה. אקבע לעצמי זמן קצוב לבדוק, האם ישנה התקדמות והכיצד היא משפיע על חיי.
אם אני מרגיש מתקדם וטוב לי עם עצמי, הווי אומר שאני בס"ד בכיוון הנכון. אם איני מרגיש שהשגתי את המטרות בקצב שקבעתי לעצמי, אנסה לשוב לנקודת ההתחלה ולענות לעצמי פעם נוספת על השאלות. ייתכן ומשהו בתשובות שעניתי לעצמי לא היה מדויק או שתוכנית הפעולה לא הייתה מתאימה למצבי הנוכחי.
ואם עדיין אני לא מרגיש טוב עם עצמי, או יצאתי מבולבל, אדע כי באמת הגיע הזמן לפנות לגורם חיצוני ולבקש את עזרתו/ייעוצו.

לצורך בקשת ליווי ותמיכה אישית ניתן להתקשר בשעות פעילות קו הייעוץ בימים א'-ה' בין השעות 21:00-23:00 למשרדי הארגון

לקבל העלון, עדכונים, תגובות והארות בנושא העלון ולכל פניה ניתן לפנות:
m1599503232@gmail.com

קווי הייעוץ והתמיכה של לב שומע
***8147**
השירות חינם
למחלקת סידור ישיבות ניתן להשאיר הודעה במשך כל שעות היממה בשלוחה מס' 3